

Bezbednost motornih vozila

Kod svih vrsta motornih vozila posebno mesto zauzima pitanje bezbednosti. Povećanje bezbednosti može se postići preduzimanjem mera u cilju sprečavanja da do nesreće dođe (aktivna bezbednost) ili, preduzimanjem mera da posledice budu minimalne u slučaju dešavanja nesreće (pasivna bezbednost).

Na osnovu istraživanja koja su sprovedena u Nemačkoj, utvrđeno je procentualno učešće otkaza pojedinih sistema motornih vozila kao uzročnika u ukupnom broju saobraćajnih udesa. Ova istraživanja su pokazala da najveći uticaj na aktivnu bezbednost motornih vozila u saobraćaju ima sistem za kočenje. Sposobnost usporavanja vozila predstavlja primarnu komponentu preventivne sigurnosti.

Sistemi za kočenje predstavljaju tipičan primer složenih sistema kod motornih vozila, čija je struktura uslovljena složenom funkcijom cilja, određenom važećim međunarodnim i nacionalnim propisima o bezbednosti vozila u saobraćaju. Osnovni podsistemi sistema za kočenje su: radna kočnica, pomoćna kočnica, parkirna kočnica i dopunska kočnica ili usporač.

Podsistemi sistema za kočenje strukturno se rešavaju u osnovi na isti način, odnosno sadrže iste funkcionalne celine: komandu, prenosni mehanizam i kočnice.

Kočnice predstavljaju izvršne organe sistema za kočenje, pomoću kojih se njihovi zadaci i realizuju.

Zbog toga je njihov značaj u okviru sistema za kočenje posebno izražen. U osnovi, kočnice su frikcioni mehanizmi koji kinetičku energiju vozila pretvaraju u toplotu. I pored jedinstvene fizičke osnove funkcionisanja, kočnice mogu da se konstrukcijski rešavaju na različite načine. Kada je reč o kočnicama motornih vozila, koriste se dva osnovna izvođenja: doboš-kočnice i disk-kočnice. Na teretnim vozilima većih ukupnih masa na prednjim i zadnjim točkovima uglavnom se koriste doboš-kočnice.

Zbog složenosti strukture retko dolazi do potpunog otkaza sistema za kočenje motornih vozila. Najveći broj načina otkaza sastavnih elemenata dovodi do delimičnog otkaza ovog sistema.

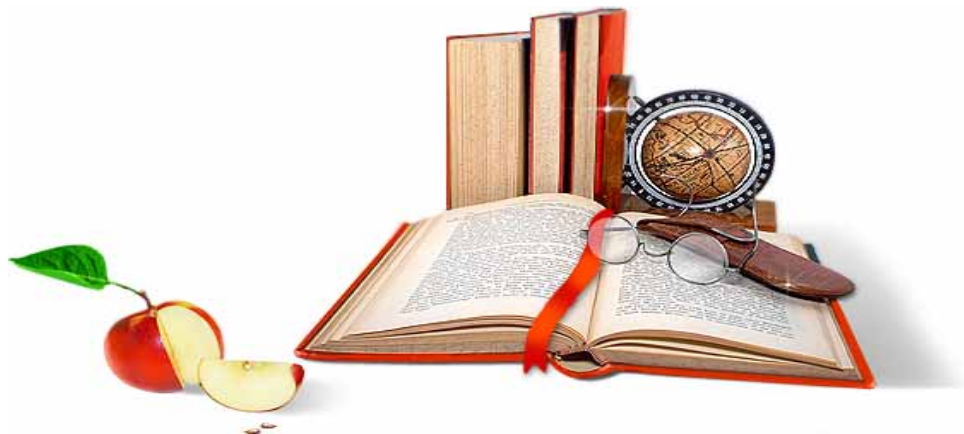
Za sprovođenje detaljne analize uzroka i načina otkaza razmatranog objekta neophodno je poznavanje strukture, načina funkcionisanja i međusobnog odnosa sastavnih elemenata. Samo potpuno poznavanje načina funkcionisanja sistema i njegovih elemenata, kao i poznavanje njihovih međusobnih veza, omogućava sprovođenje logičke analize kojom se određuju potrebni i dovoljni uslovi za pojavu otkaza objekta. Kod teretnih motornih vozila omogućava se relativno veliko istrošenje kočnih obloga, pa je samim tim potrebno da se obezbede i veća pomeranja papuča. Jedan od načina regulacije zazora u ovom slučaju je pomoću mehanizma za podešavanje, koji se ugrađuje na donjoj strani papuča kočnice na mesto oslonaca.

LITERATURA

- [1] European Commission, Guide to the implementation of directives based on the New Approach and the Global Approach, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg, 2000.
- [2] European Commission, Community Legislation on Machinery, Comments on Directives 98/37EC, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg, 2000.
- [3] Standard JUS EN 292-1: Bezbednost mašina Osnovni pojmovi, Opšti principi za konstruisanje – Deo 1: Osnovna terminologija i metodologija, Savezni zavod za standardizaciju, Beograd, 1997
- [4] Standard JUS EN 292-1: Bezbednost mašina Osnovni pojmovi, Opšti principi za konstruisanje - Deo 2: Tehnički principi i specifikacije, Savezni zavod za standardizaciju, Beograd, 1997
- [5] Standard EN 12478:2000, Safety of machine tools – Large numerically controlled turning machines and turning centres, CEN European Committee for Standardization, Brussels, 2001.
- [6] Standard EN 1050 Safety of machinery – Principles for risk assessment, CEN European Committee for Standardization, Brussels, August 1994.
- [7] Standard EN 954-1 Safety of machinery – Safety-related parts of control systems - Part 1: General principles for design, CEN European Committee for Standardization, Brussels, December 1996.
- [8] Leuze electronic, Machine Safety – Guide, Leuze electronic GmbH + Co, (<http://www.leuze.de>).

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RAD.

**RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI
MATERIJALI.**

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

WWW.MATURSKI.NET

WWW.SEMINARSKIRAD.INFO

WWW.MATURSKI.ORG

WWW.ESSAYSX.COM

WWW.FACEBOOK.COM/DIPLOMSKIRADOVI

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA MATURSKIRADOVI.NET@GMAIL.COM